

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

680

Vragen van het lid **Yücel** (PvdA) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de afnemende deelname aan inburgering* (ingezonden 7 november 2013).

Antwoord van Minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 3 december 2013).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Inburgeringscursussen stromen leeg»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op dit artikel, dat stelt dat de deelname aan inburgering de eerste tien maanden van 2013 fors is verminderd?

Antwoord 2

Het klopt dat aanbieders van taal- en inburgeringscursussen minder toestroom hebben dan in voorgaande jaren. Dat is verklaarbaar. De verplichte inburgering beperkt zich nu tot nieuwkomers, terwijl de doelgroep voorheen voor de helft uit oudkomers bestond. In het artikel wordt het aantal verstrekte leningen als graadmeter genomen voor de inspanningen van inburgeraars. Dit is niet juist. Het afsluiten van een lening bij DUO is niet verplicht. Inburgeraars kunnen ook een opleiding volgen zonder een lening af te sluiten of zich op een andere manier dan een opleiding (bijvoorbeeld via zelfstudie) voorbereiden op het inburgeringsexamen.

Ik vind het belangrijk dat nieuwkomers zo snel mogelijk met de inburgering starten. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat het uitgangspunt van de gewijzigde Wet inburgering per 1 januari 2013 is dat inburgeraars zelf verantwoordelijk zijn voor hoe zij zich voorbereiden op het inburgeringsexamen. De termijn waarbinnen aan de inburgeringsplicht moet worden voldaan, bedraagt 3 jaar (en voor analfabeten 5 jaar). Inburgeraars hebben dus nog voldoende tijd om zich voor te bereiden op het examen.

¹ De Groene Amsterdammer, 7 november 2013. <http://www.groene.nl/artikel/inburgeringscursussen-stromen-leeg>

Vraag 3

Wat zijn de exacte cijfers over de deelname aan en resultaten van inburgeringstrajecten in 2013? Hoe apprecieert u deze cijfers?

Antwoord 3

Op dit moment heb ik nog geen volledig inzicht in het aantal nieuwe inburgeringsplichtigen dat deelneemt aan een inburgeringsprogramma. Op korte termijn verwacht ik via de uitwisseling van gegevens over cursisten tussen DUO en taalaanbieders en via een enquête onder verplichte inburgeraars hier meer zicht op te krijgen. Voor wat betreft de resultaten van de inburgeringstrajecten moet worden opgemerkt dat het nog te vroeg is om hierover wat te zeggen. Een inburgeringstraject duurt gemiddeld meer dan een jaar. Het merendeel van de inburgeringstrajecten is derhalve nog niet afgerond.

Vraag 4

Wat zijn volgens u de oorzaken van de verminderde deelname?

Antwoord 4

Op dit moment heb ik nog geen volledig zicht op het aantal nieuwe inburgeringsplichtigen dat deelneemt aan een inburgeringsprogramma. Ik verwacht hierover op korte termijn meer zicht te krijgen. Voor wat betreft de afname van de deelname aan inburgeringsprogramma's in 2013 ten opzichte van eerdere jaren verwijs ik naar mijn antwoord op de tweede vraag.

Vraag 5

Op welke wijze heeft de teruggelopen deelname te maken met de in 2013 in werking getreden gewijzigde Wet Inburgering, waardoor inburgeringsplichtige nieuwkomers zelf de verantwoordelijkheid hebben om hun inburgering te regelen en te betalen?

Antwoord 5

De doelgroep van de gewijzigde Wet inburgering is kleiner dan voorheen. Als gevolg hiervan zullen minder inburgeraars deelnemen aan inburgeringsprogramma's (zie ook het antwoord op vraag²). Het uitgangspunt van de gewijzigde Wet inburgering per 1 januari 2013 is dat inburgeraars zelf verantwoordelijk zijn voor hoe zij zich voorbereiden op het inburgeringsexamen en dat de termijn, waarbinnen aan de inburgeringsplicht moet worden voldaan, 3 jaar bedraagt (en voor analfabeten 5 jaar). Gelet op de relatief korte tijd die is verstreken sinds de inwerkingtreding van de wijzigingen in de wet is het nog te vroeg om conclusies te trekken over hoe zij die verantwoordelijkheid invullen. Inburgeraars hebben immers nog voldoende tijd om zich voor te bereiden op het examen.

Vraag 6

Zijn er signalen dat sinds de inwerkingtreding van die wet meer nieuwkomers hun inburgeringsplicht ontlopen?

Antwoord 6

Deze signalen zijn er niet. Hierbij moet ook worden opgemerkt dat de termijn waarbinnen aan de inburgeringsplicht moet worden voldaan, 3 jaar bedraagt.

Vraag 7

Op welke wijze blijven inburgeraars in beeld bij de lokale en landelijke overheid? Deelt u de mening dat het van belang is dat de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en de gemeenten de inburgeraars tijdig en volledig in beeld hebben?

Antwoord 7

Het is van belang dat de voortgang van de inburgering van inburgeringsplichtigen wordt gemonitord. Gegevens over de inspanningen van inburgeringsplichtigen worden door DUO vastgelegd in het informatiesysteem inburge-

² De Groene Amsterdammer, 7 november 2013. <http://www.groene.nl/artikel/inburgeringscursussen-stromen-leeg>

ring. In dit informatiesysteem worden o.a. gegevens vastgelegd over het gebruik van de sociale leenfaciliteit en de deelname aan het inburgerings- en NT2-examen; binnenkort worden daar gegevens aan toegevoegd over het volgen van een inburgeringscursus en alfabetiseringstrajecten. Aanvullend wordt aan inburgeringsplichtigen via een periodieke enquête gevraagd welke activiteiten zij ondernemen in het kader van de inburgering. Momenteel worden personen die inburgeringsplichtig zijn geworden in het eerste half jaar van 2013 bevroegd.

Per 1 januari 2013 is de gemeentelijke taak in de uitvoering van de inburgering van nieuwe inburgeringsplichtigen vervallen. Als gevolg hiervan hebben gemeenten geen zicht op de gegevens over de voortgang van de inburgering van nieuwe inburgeringsplichtigen.

Vraag 8

Heeft u over 2013 exact in beeld op welke wijze en waar de inburgeraars die geen financiering aanvragen via DUO, hun inburgering regelen?

Antwoord 8

Ik heb op dit moment geen volledig beeld waar en op welke wijze inburgeraars die geen financiering aanvragen via DUO hun inburgering regelen. Op korte termijn verwacht ik via de uitwisseling van gegevens over cursisten tussen DUO en taalaanbieders en via een periodieke enquête onder verplichte inburgeraars meer zicht te hebben op de voortgang van de inburgering.

Vraag 9

Op welke wijze is de handhaving van de inburgeringsplicht georganiseerd? Is voldoende gegarandeerd dat ontlopers van de inburgeringsplicht snel in beeld komen en gesanctioneerd kunnen worden?

Antwoord 9

DUO wijst nieuwkomers via een kennisgeving op hun inburgeringsplicht. Tijdens het verloop van de inburgeringstermijn worden de vorderingen van inburgeraars structureel gevolgd. Gegevens over de inspanningen van inburgeringsplichtigen worden vastgelegd in het informatiesysteem inburgering. Inburgeringsplichtigen die geen activiteiten ondernemen worden door DUO halfjaarlijks per brief gewezen op hun inburgeringsplicht en de risico's (boete of verlies verblijfsvergunning) die men loopt indien niet tijdig aan deze plicht wordt voldaan. Personen die verwijtbaar niet tijdig aan de inburgeringsplicht voldoen, worden gesanctioneerd.

Vraag 10

Bent u bereid een monitor inburgering over 2013 naar de Kamer te sturen, waarbij onder meer de deelname, de resultaten en het niveau van de lesstof en examens worden betrokken? Kunt u daarbij aangeven welke verbeteringen in de uitvoering van de gewijzigde inburgeringswet u voor 2014 mogelijk noodzakelijk acht?

Antwoord 10

Ik zal de Kamer in het voorjaar van 2014 nader informeren over de voortgang van de inburgering van nieuwe inburgeringsplichtigen in 2013. Op basis van de resultaten over het jaar 2013 zal ik bezien of verbeteringen in de uitvoering van de Wet inburgering noodzakelijk zijn.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Azmani (VVD), ingezonden 7 november 2013 (vraagnummer 2013Z21445)